

הוראות בנק ישראל

הוראות בדבר קביעת שיעורי ריבית על הפרש בנכסים נזילים

בתוקף סמכותי לפי סעיף 51 לחוק בנק ישראל, תשי"ד — 1954, ולאחר התייעצות עם הוועדה, אני מורה לאמור:

1. מוסד בנקאי שלא החזיק בתקופה כלשהי נכסים נזילים בשיעורים ולפי ההרכב הקבועים בפרק הראשון להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח — 1957² (להלן — הוראות הנזילות), חייב בתשלום ריבית על ההפרש בין סך־כל הנכסים הנזילים, שאותו מוסד חייב להחזיק באותה תקופה לפי הפרק האמור, לבין סך־כל הנכסים הנזילים שהחזיק באותה תקופה (להלן — סכום ההפרש), לפי האחוזים המודרגים לשנה, כמפורט להלן:

תשלום ריבית על הפרש בנכסים נזילים במטבע ישראלי

10% —	(1) על סכום ההפרש שאינו עולה על 2% של הפיקדונות הנקובים בסעיף 1א פסקאות (2), (3) ו־ (8) להוראות הנזילות (להלן — הפיקדונות הקובעים)
11% —	(2) על סכום ההפרש העולה על 2% ואינו עולה על 3% מהפיקדונות הקובעים
12% —	(3) על סכום ההפרש העולה על 3% ואינו עולה על 4% מהפיקדונות הקובעים
13% —	(4) על סכום ההפרש העולה על 4% ואינו עולה על 5% מהפיקדונות הקובעים
14% —	(5) על סכום ההפרש העולה על 5% ואינו עולה על 6% מהפיקדונות הקובעים
16% —	(6) על סכום ההפרש העולה על 6% ואינו עולה על 7% מהפיקדונות הקובעים
17½% —	(7) על סכום ההפרש העולה על 7% ואינו עולה על 8% מהפיקדונות הקובעים
19% —	(8) על סכום ההפרש העולה על 8% ואינו עולה על 9% מהפיקדונות הקובעים
20½% —	(9) על סכום ההפרש העולה על 9% מהפיקדונות הקובעים

¹ ס"ח 164, עמ' 192.

² ק"ת 753, תשי"ח, עמ' 432; ק"ת 1511, תשכ"ד, עמ' 245.

2. מוסד בנקאי שלא החזיק בתקופה כלשהי נכסים נזילים בשיעורים ולפי ההרכב הקבועים בפרקים השני, השלישי והרביעי להוראות הנזילות, חייב בתשלום ריבית בשיעור של 10% לשנה על ההפרש שבין סך-כל הנכסים הנזילים, שאותו מוסד היה חייב להחזיק באותה תקופה לפי הפרקים האמורים, ובין סך-כל הנכסים הנזילים שהחזיק באותה תקופה.

3. (א) הריבית אשר מוסד בנקאי חייב לשלם לפי סעיפים 1 ו-2 תחושב על ההפרש, כאמור, באותם סעיפים כפי שהיה בגמר העסקים בכל יום.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לגבי מוסד בנקאי המגיש דינים וחשבונות יומיים על נכסיו הנזילים, כאמור ב"דרישה בדבר הגשת דינים וחשבונות"¹, תחושב הריבית האמורה על ההפרש הקיים בכל שבוע, בין הממוצע היומי של סך-כל הנכסים הנזילים, שאותו מוסד היה חייב להחזיק באותו שבוע לפי הפרק הראשון ולפי הפרקים השני, השלישי והרביעי להוראות הנזילות, הכל לפי העניין, ובין הממוצע היומי של סך-כל הנכסים הנזילים הנוגעים בדבר שהחזיק באותו שבוע.

(ג) לעניין סעיף זה, "שבוע" — השבוע המתחיל ביום חמישי ומסתיים ביום רביעי שלאחריו.

4. הוראות בנק ישראל (קביעת שיעור ריבית על הפרש בנכסים נזילים), תשכ"ג — 1963² — בטלות.

5. תחילתן של הוראות אלה היא ביום כ"ט בשבט תשכ"ה (1 בפברואר 1965).

6. להוראות אלה ייקרא "הוראות בנק ישראל (קביעת שיעור ריבית על הפרש בנכסים נזילים), תשכ"ה — 1964".

ד. הורוביץ
נגיד בנק ישראל

ביטול

תחילה

השם

הוראות המפקח על הבנקים בחוזר מספר 148/06 מיום י"ב באדר א' תשכ"ה (14 בפברואר 1965), בעניין רכישת שטרות מבנק ישראל

הנני מתכבד להודיעכם כי החל מהיום יפסיק בנק ישראל למכור למוסדות בנקאיים שטרות שנוכו על-ידיו.

חוזר זה מבטל את תוכן החוזרים מספר 06/84 מיום כ"ו באדר ב' תשכ"ב (1 באפריל 1962), מספר 06/87 מיום כ"ז בסיון תשכ"ב (29 ביוני 1962), מספר 06/92 מיום כ"א באלול תשכ"ב (20 בספטמבר 1962) ומספר 06/115 מיום כ"א באייר תשכ"ג (15 במאי 1963).

בכבוד רב,
א. שמעוני
המפקח על הבנקים

דברי הסבר

הוראה זו באה לבטל את ההסדר, שלפיו רכשו הבנקים שטרות מתוך תיק השטרות של בנק ישראל, במסגרת היתרה הבלתי מנוצלת של האשראי המוכון בשיעור 22 אחוזים מהפיקדונות החייבים בנוילות.

¹ י"ם 1003, תשכ"ג, עמ' 1021; י"ם 1021, תשכ"ג, עמ' 1481.
² ק"ת 1435, תשכ"ג, עמ' 1311.

צו בדבר שיעורים יחסיים שבנקים חייבים לקיים לגבי ערבויות להבטחת אשראי¹

בתוקף הסמכות לפי סעיף 14 לפקודת הבנקאות, 1941², שהועברה אלי על-ידי הממשלה, ולאחר התייעצות עם הוועדה, אני קובע לאמור:

הגדרות 1. בצו זה —

“בנק בישראל” — בנק שהואגד בישראל ;
“ערבויות להבטחת אשראי” — בין שהן במטבע ישראלי ובין במטבע-חוץ, למעט אותו חלק של ערבות להבטחת אשראי —

(1) שכנגדו קיימת ערבות בלתי תלויה של המדינה, של הנהלת הסוכנות היהודית לא”י, של בנק אחר בישראל, או של בנק שמחוץ לישראל ;

(2) שכנגדו הופקד ערבון כסף ;

(3) שיעמוד בתוקפו כתום שנתיים מתאריכו של כל חישוב, כשהערבות ניתנה לתקופה העולה על חמש שנים ;

“הון”, של בנק — הון נפרע, קרנות הון, קרנות שמורות ויתרת רווחים נקיים שלא חולקו, בניכוי יתרת הפסדים ובניכוי השקעות במניות של חברות-בת שלו העוסקות בעסקי בנק בישראל ;

“נכסים כספיים” — מזומנים בקופה ופיקדונות האמורים בפסקה (1), בניכוי פיקדונות והלוואות האמורים בפסקה (2), דהיינו :

(1) פיקדונות של בנק, הן במטבע ישראלי והן במטבע חוץ —

(א) בבנק ישראל ;

(ב) בבנקים אחרים בישראל ;

(ג) בסניפי הבנק ובמשרדו הראשי שמחוץ לישראל ;

(ד) בבנקים ואצל קורספונדנטים שמחוץ לישראל ;

למעט פיקדונות שהופקדו כאמור לקיום התחייבות מסויימת, בין על-פי דין מדינת ישראל או דין מדינת חוץ ובין על-פי הסכם.

(2) פיקדונות המופקדים בבנק, או הלוואות שניתנו לו, הן במטבע ישראלי והן במטבע חוץ, על-ידי —

(א) בנקים אחרים בישראל ;

(ב) סניפי הבנק ומשרדו הראשי שמחוץ לישראל ;

(ג) בנקים וקורספונדנטים שמחוץ לישראל ;

למעט פיקדונות שהופקדו בבנק, או הלוואות שניתנו לו, ושאושרו לעניין זה על-ידי נגיד בנק ישראל, לשם מתן הלוואות מסויימות, ובמידה שניתנו.

2. ערבויות להבטחת אשראי הניתנות על-ידי בנק בישראל — למעט מקום עסקים שלו שמחוץ לישראל — לא יעלו על סכום שהוא פי שלושה מן ההון כשיעורו ביום האחרון בחודש שקדם לחודש החולף (להלן — התאריך הקובע), או על סכום שהוא פי אחד וחצי מן הנכסים הכספיים המוחזקים על-ידיו בתאריך הקובע, הכל לפי הסכום הקטן יותר.

היקף
ערבויות
של בנק
בישראל

¹ ק”ת 1685, ט’ באדר א’ תשכ”ה (11 בפברואר 1965).

² ע”ר 1941, חוס’ 1 מס’ 1134, עמ’ 69 ; ס”ח 444, תשכ”ה, עמ’ 50.

היקף
ערבויות
בכל סניפי
בנק-חזק

3. ערבויות להבטחת אשראי הניתנות בישראל על-ידי סניפים של בנק חזק, המנהלים עסקי בנק בישראל, לא יעלו על סכום שהוא פי אחד וחצי מן הנכסים הכספיים המוחזקים בתאריך הקובע על-ידי אותם סניפים.

ערבויות
מעל למותר

4. (א) בנק אשר באחד הימים בחודש פלוני עלו אצלו הערבויות להבטחת אשראי (להלן — העלייה) על הסכום המותר על פי צו זה (להלן — הסכום המותר), יהא רשאי לבטל את העלייה בחודש הראשון שלאחריו, על-ידי שיעמיד את סכום הערבויות למטה מן הסכום המותר בשיעור השווה לעלייה.

(ב) לא כוסתה העלייה בחודש שלאחריו, כאמור בסעיף קטן (א), או שנוצרה באותו חודש עלייה נוספת — ישלם הבנק לבנק ישראל, בעד שני החודשים יחד סכום השווה ל-7% לשנה מן הסכום הממוצע של העליות באותם שני חודשים, בניכוי כל סכום של ירידה למטה מן הסכום המותר.

(ג) כל תקופה של שני חודשים כאמור בסעיף זה תתחדש מדי פעם, בחודש שבו נוצרה לראשונה עלייה.

הוראות מעבר

5. (א) סכום בשיעור שבו עלו הערבויות להבטחת אשראי ביום כ"ו בטבת תשכ"ה (31 בדצמבר 1964) על הסכום המותר (להלן — הסכום העודף), ינוכה — כולו או מקצתו — מן העלייה בתקופות המובאות להלן, ובשיעורים הנקובים בצדן :

התקופה	% הסכום העודף
כ"ז באדר א' תשכ"ה (1 במארס 1965) — כ"ט באייר תשכ"ה (31 במאי 1965)	100
א' בסיוון תשכ"ה (1 ביוני 1965) — ג' באלול תשכ"ה (31 באוגוסט 1965)	75
ד' באלול תשכ"ה (1 בספטמבר 1965) — ו' בכסלו תשכ"ו (30 בנובמבר 1965)	50
ז' בכסלו תשכ"ו (1 בדצמבר 1965) — ח' באדר תשכ"ו (28 בפברואר 1966)	25
ט' באדר תשכ"ו (1 במארס 1966) ואילך	0
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), אם ביום כ"ו בטבת תשכ"ה (31 בדצמבר 1964) עלה הסכום העודף על מחצית הסכום הכולל של הערבויות להבטחת אשראי באותו תאריך, ינוכה הסכום העודף — כולו או מקצתו — מן העלייה בתקופות המובאות להלן, ובשיעורים הנקובים בצדן :	
כ"ז באדר א' תשכ"ה (1 במארס 1965) — כ"ט באייר תשכ"ה (31 במאי 1965)	100.0
א' בסיוון תשכ"ה (1 ביוני 1965) — ג' באלול תשכ"ה (31 באוגוסט 1965)	87.5
ד' באלול תשכ"ה (1 בספטמבר 1965) — ו' בכסלו תשכ"ו (30 בנובמבר 1965)	75.0
ז' בכסלו תשכ"ו (1 בדצמבר 1965) — ח' באדר תשכ"ו (28 בפברואר 1966)	62.5

התקופה	% הסכום העודף
ט' באדר תשכ"ו (1 במארס 1966) — י"ב בסיוון תשכ"ו (31 במאי 1966) י"ג בסיוון תשכ"ו (1 ביוני 1966) — ט"ו באלול תשכ"ו (31 באוגוסט 1966)	50.0
ט"ז באלול תשכ"ו (1 בספטמבר 1966) — י"ז בכסלו תשכ"ו (30 בנובמבר 1966) י"ח בכסלו תשכ"ו (1 בדצמבר 1966) — י"ח באדר א' תשכ"ז (28 בפברואר 1967)	37.5
י"ט באדר א' תשכ"ז (1 במארס 1967) ואילך	25.0
	12.5
	0.0
תחילה	6. תחילתו של צו זה היא ביום כ"ז באדר א' תשכ"ה (1 במארס 1965).
השם	7. לצו זה ייקרא "צו הבנקאות (שיעורי ערבויות להבטחת אשראי) תשכ"ה-1965".
	ד. הורוביץ נגיד בנק ישראל

דברי הסבר

ההסבר מתייחס ל"צו הבנקאות (שיעורי ערבויות להבטחת אשראי) תשכ"ה 1965". צו זה בא לקבוע את היקף הערבויות להבטחת אשראי, אשר מוסד בנקאי יהיה רשאי לתיתן; הוא ייכנס לתוקפו החל ביום כ"ז באדר א' תשכ"ה (1 במארס 1965).

א. ערבויות להבטחת אשראי

לצורך קביעת היקף הערבויות להבטחת אשראי בהתאם לצו זה, תכלול יתרת הערבויות להבטחת אשראי ערבויות במטבע ישראלי, במטבע חוץ, למעט הערבויות הבאות:

1. אותו חלק של ערבות להבטחת אשראי, אשר כנגדו קיימת ערבות בלתי תלויה של המדינה, הנהלת הסוכנות היהודית, או של מוסד בנקאי אחר בישראל או מחוצה לה;
2. אותו חלק של ערבות להבטחת אשראי אשר כנגדו הופקד ערבון כסף;
3. אותו חלק של ערבות להבטחת אשראי, שניתנה מלכתחילה לתקופה העולה על חמש שנים, ואשר יעמוד בתוקפו בתום שנתיים מהתאריך, שבו נעשה חישוב יתרת הערבויות.

ב. היקף הערבויות להבטחת אשראי

יתרת הערבויות להבטחת אשראי, אשר מוסד בנקאי יהיה רשאי לתיתה בתאריך כלשהו, לא תעלה על סכום השווה לפי שלושה מההון, או לפי אחד וחצי מהנכסים הכספיים, לפי הסכום הקטן שביניהם.

בנקים, שהם סניפים של בנקים מחוץ לישראל, יהיו רשאים להוציא ערבויות להבטחת אשראי, בהיקף שלא יעלה על פי אחד וחצי מהנכסים הכספיים שלהם.

ג. יתרת ערבויות מעל למותר

מוסד בנקאי, אשר עלתה אצלו יתרת הערבויות להבטחת אשראי בתאריך כלשהו על הסכום המותר, יהיה רשאי לבטל את העלייה בחודש הבא אחריו, על ידי כך שהוא יקטין את יתרת הערבויות בסכום העלייה למטה מהסכום המותר.

אם המוסד לא הקטין את יתרת הערבויות בחודש השני, כאמור, או שנוצרה בחודש השני עלייה נוספת, הוא ישלם לבנק ישראל בעד שני החודשים יחד, סכום השווה ל-7 אחוזים מהממוצע של העלויות בשני החודשים, בניכוי הירידה למטה מהסכום המותר, במידה שהיתה בחודש השני. תקופת שני החודשים תתחיל בכל פעם, החל בחודש, שבו נוצרה לראשונה עלייה ביתרת הערבויות מעל לסכום המותר.

3. הוראות מעבר

מוסד בנקאי אשר ביום כ"ו בטבת תשכ"ה (31 בדצמבר 1964) עלתה יתרת הערבויות להבטחת אשראי שהוצאו על-ידיו על הסכום המותר (לפי ההון או הנכסים הכספיים שלו ליום 31 באוקטובר 1964), יהיה חייב להקטין את הסכום העודף על הסכום מותר, כדלקמן:

עד יום א' בסיוון תשכ"ה (1 ביוני 1965)	25	אחוזים מהסכום העודף
עד יום ו' באלול תשכ"ה (1 בספטמבר 1965)	30	אחוזים מהסכום העודף
עד יום ז' בכסלו תשכ"ו (1 בדצמבר 1965)	75	אחוזים מהסכום העודף
עד יום ט' באדר תשכ"ו (1 במארס 1966)		כל הסכום העודף

אולם, אם הסכום העודף על הסכום המותר ביום כ"ו בטבת תשכ"ה (31 בדצמבר 1964) עלה על מחצית יתרת הערבויות להבטחת אשראי, שהוצאה על-ידי המוסד לאותו תאריך, הוא יהיה חייב להקטין את הסכום העודף תוך תקופה של שנתיים כדלקמן:

עד יום א' בסיוון תשכ"ה (1 ביוני 1965)	12½	אחוזים מהסכום העודף
עד יום ד' באלול תשכ"ה (1 בספטמבר 1965)	25	" " "
עד יום ז' בכסלו תשכ"ה (1 בדצמבר 1965)	37½	" " "
עד יום ט' באדר תשכ"ו (1 במארס 1966)	50	" " "
עד יום י"ג בסיוון תשכ"ו (1 ביוני 1966)	62½	" " "
עד יום ט"ז באלול תשכ"ו (1 בספטמבר 1966)	75	" " "
עד יום י"ח בכסלו תשכ"ו (1 בדצמבר 1966)	87½	" " "
עד יום י"ט באדר א' תשכ"ז (1 במארס 1967)		כל הסכום העודף

הוראות המפקח על הבנקים בחוזר מספר 54/06 מיום 25 במאי 1965 (כ"ג באייר תשכ"ה), בעניין סליקת שטרי חוב

עם הפעלת סליקת שטרי חוב החל מיום 1 ביוני 1965, הנני להפנות את שימת לבכם לנקודות הבאות הקשורות לסליקה זו, ואשר משפיעות על חישובי הנזילות:

1. הדיווח על-ידי "הבנק הגובה" בהתאם לנהלי הסליקה הנ"ל, על הבנק הגובה להציג ביום הפירעון — באמצעות המסלקה — הודעת חיוב לבנק המקבל. עם הצגת הודעת החיוב, הוא יחייב בספריו את חשבון "מסלקה" ויזכה חשבון נגדי מתאים.

נא לרשום לפניכם, כי במידה שהחשבון הנגדי הנ"ל יראה יתרת זכות, יש לכלול יתרה זו בין הפיקדונות המחייבים החזקת נכסים נזילים, בהתאם להוראות.

2. הדיווח על-ידי "הבנק המקבל" מוסד בנקאי מקבל, שחייב את חשבון לקוחו, חותם השטר, טרם שהוצגה לו הודעת החיוב על-ידי הבנק הגובה, או שהלקוח, חותם השטר, פרע את השטר לפני הגיע זמן פירעונו, יש לרשום במקרים אלה את הזיכוי בחשבון מעבר מתאים, עד להעברת התמורה לבנק הגובה.

על היתרה בחשבון המעבר הנ"ל, שהינה יתרה המוחזקת בשביל מוסדות בנקאיים אחרים, יש להחזיק נזילות בשיעור של 100%.
אודה אם תאשרו קבלת חוזר זה.

בכבוד רב,

א. שמעוני

המפקח על הבנקים

הוראות המפקח על הבנקים בחוזר מספר 55/06 מיום 26 במאי 1965 (כ"ד באייר תשכ"ה), בקשר לדיווח על שטרי חוב שלא נפרעו במועדם

הנני מתכבד להודיעכם על נוהלי הדיווח, שנקבעו בקשר לרשימת חותמי שטרות שלא נפרעו את שטרותיהם ביום הפירעון (להלן – "הרשימה"), כדלקמן:

1. ברשימה יש לכלול רק שטרות כנ"ל שסכומם הוא 5,000 ל"י או יותר, ושלא נפרעו ביום הפירעון. האמור לעיל חל לגבי כל שטר כנ"ל, שלא נפרע ביום הפירעון, אף אם הוא נפרע לאחר מועד פירעונו.

2. חובת הדיווח חלה על "הבנק הגובה" ואינה חלה על "הבנק המקבל".

3. על "הבנק הגובה" לכלול, איפוא, ברשימה הנ"ל את השטרות כדלקמן:

א. שטרות אשר הוא טיפל בגבייתם ישירות ולא נפרעו ביום הפירעון;
ב. שטרות אשר נשלחו לגבייה לסניפים של "הבנק הגובה" והוחזרו מהסיבה "נא לפנות לחותם";

ג. שטרות אשר נשלחו לגבייה למוסדות בנקאיים אחרים ואשר הוחזרו בציון הסיבה: "נא לפנות לחותם".

אין לכלול ברשימה שטרות אשר לא כובדו מסיבות אחרות.

4. ברשימה יש לכלול את הנתונים הבאים בגין שטרות שלא כובדו:

א. שמו המלא של החותם

אם החותם הוא חברה, שותפות או עסק, יש לציין ברשימה את השם המלא של החברה, של השותפות או של העסק, אך אם החותם הוא איש פרטי, יש לציין בתחילה את שם המשפחה ואחרי כן את השם הפרטי.

ב. כתובתו המדויקת של החותם

יש להקפיד על רישום מדויק של כתובת החותם, לפי הסדר הבא:

(1) העיר או היישוב;

(2) הרחוב או השכונה;

(3) מספר הבית או הבניין.

עלי להטעים, כי חוסר הקפדה על רישום מדויק של שמו וכתובתו של החותם עלול לגרום שיבושים וטעויות בנוגע לזיהויו של חותם השטר.

ג. סכום השטר

סכומי השטרות יינתנו בלירות שלמות בלבד.

5. הרשימה הנ"ל תוגש אלינו אחת לשבוע. כל רשימה תכלול את הנתונים שהוזכרו לעיל לתקופה של שבוע ימים (מיום א' עד יום ו' בשבוע), והיא תישלח אלינו על-ידי הנהלות המוסדות הבנקאיים ביום א' של השבוע השני, שלאחר השבוע שאליו מתייחסת הרשימה.

- בהתאם לכך, תכלול הרשימה הראשונה את השטרות, שלא נפרעו במועדם בתקופה מיום 1 ביוני 1965 (יום ג') ועד 4 בו (יום ו'). רשימה זו תוגש אלינו ביום א' — 13 ביוני 1965.
- הרשימה השנייה תכלול שטרות, שלא נפרעו במועדם בתקופה מיום 6 ביוני 1965 (יום א') ועד 11 בו (יום ו'), והיא תישלח אלינו ביום א' — 20 ביוני 1965.
6. כל רשימה תוכן על-ידי סניף "הבנק הגובה" במקור ובשני עותקים לשימושים הבאים:
- המקור והעותק הראשון יישלחו על-ידי סניף "הבנק הגובה" לסניפו המרכזי והעותק השני יישאר בסניף "הבנק הגובה".
7. הסניף המרכזי ירכז בידי את הרשימות שנתקבלו מכל סניפיו וישלח אלינו את המקור של רשימות אלו במועדים שצויינו לעיל. העותק הראשון של הרשימה מיועד להחזקה בסניף המרכזי.
8. טופסי רשימה, אשר בה ימציאו סניפי ה"בנקים הגובים" את הנתונים הנ"ל, נמצאים תחת מכש הדפוס, וישלחו אליכם בימים הקרובים.
9. מחלקת הפיקוח על הבנקים תרכז את הנתונים ברשימות שיתקבלו מכל המוסדות הבנקאיים ותמציא בחזרה לכל המוסדות הבנקאיים (כולל הסניפים) רשימה מרכזת של הנתונים. בשלב ראשון תכלול הרשימה המרכזת את מספר השטרות שלא נפרעו על-ידי כל חותם, ללא ציון הסכום הכולל של שטרות אלה.
10. הרשימה המרכזת תישלח גם על-ידינו למוסדות הבנקאיים אחת לשבוע והיא תתייחס לרשימות שיתקבלו מהמוסדות הבנקאיים לאותו שבוע.
11. בתום כל תקופה של שלושה חודשים בקירוב, תערוך המחלקה רשימה מסכמת אשר תכלול ריכוז של הנתונים ברשימות המרכזות השבועיות, המתייחסות לאותה תקופה של שלושה חודשים בקירוב שחלפה, ותישלח רשימה מסכמת זו לכל המוסדות הבנקאיים ולסניפיהם.
- אם יש לכם שאלות בנושא הנדון, נא להפנות אלינו ונשמח לענות עליהן.
- אודה אם תאשרו קבלת חוזר זה על התלוש המצורף.

בכבוד רב,

א. שמעוני

המפקח על הבנקים

הודעה בדבר סכום ההפחתה של נכסים נזילים

1. אני מודיע בזה, כי בהתאם לסעיף 6 להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957¹ (להלן — ההוראות), קבעתי שסכום ההלוואות, אשר בו רשאי מוסד בנקאי, כמשמעותו בהוראות, להפחית את נכסיו הנזילים שעליו להחזיק לפי ההוראות, לא יעלה על 23% מסך-כל הפיקדונות המפורטים בסעיף 1א פסקאות (2), (3) ו-(8) להוראות, ובכלל זה 8% המיועדים למתן הלוואות למימון יצוא (להלן 8% ליצוא).
2. בעקבות האמור בסעיף 2(ב) להוראות, היה ניכיון מישנה, שביצע מוסד בנקאי בבנק ישראל במסגרת קרנות למימון יצוא, פחות מניכיון המישנה שהיה רשאי לבצעו כאמור, או עודף עליו — הפרש שבין שני הנכיונות לא ייוקף לחשבון סכום ההלוואות, אשר בו רשאי מוסד בנקאי להפחית את נכסיו הנזילים שעליו להחזיק לפי ההוראות, כאמור בסעיף 1.
3. לא ניתנו 8% ליצוא, יקטנו 23% האמורים בסעיף 1 בהפרש שבין 8% ובין האחוז שניתן בפועל כהלוואות למימון יצוא מתוך סך-כל הפיקדונות האמורים בסעיף 1.

¹ ק"ת 753, תשי"ח, עמ' 432.

4. סעיף 3 לא יחול על מוסד כספי למשמעותו בצו בנק ישראל (מוסדות כספיים), תשכ"ב—1962¹. ועל מוסד בנקאי ש-8% ליצוא אינם מגיעים אצלו ל-100.000 ל"י, וכל עוד אינם מגיעים לסכום זה.
5. ההודעה בדבר סכום ההפחתה של נכסים נזילים לפי סעיף 6, שפורסמה בילקוט הפרסומים 1168, תשכ"ה, עמ' 1557 — בטלה.
6. תחילתה של הודעה זו היא ביום ל' בסיון תשכ"ה (30 ביוני 1965).

ד. הורוביץ
נגיד בנק ישראל

דברי הסבר

לפי האמור בסעיף 6 תוגדל המסגרת של האשראי המוכוון החל ביום ל' בסיון תשכ"ה (30 ביוני 1965) מ-22 אחוזים מהפיקדונות במטבע ישראלי החייבים בנוילות ל-23 אחוזים מפיקדונות אלה, אולם בתנאי שההלוואות בסכום השווה ל-8 אחוזים מפיקדונות אלה תינתנה במסגרת הקרנות למימון היצוא.

הוראות בדבר נכסים נזילים

בתוקף סמכותי לפי סעיף 49 לחוק בנק ישראל, תשי"ד—1954², ולאחר התייעצות עם הוועדה ובאישור הממשלה, אני מורה לאמור:

1. סעיף 1 להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957³ (להלן — ההוראות העיקריות) יבוא לפני הפרק "נכסים נזילים מפיקדונות במטבע ישראלי", ובמקום האמור בסעיף 1 יבוא:

החלפת
סעיף 1
הוספת פרק

"פרק ראשון: מ ב ו א

1. הגדרה ותחולה
(א) בהוראות אלה, למעט סעיפים 1(ב) ו-2(א)(4), "מוסד בנקאי" — לרבות מוסד כספי שהוראות אלה חלות עליו מכוח צו בנק ישראל (מוסדות כספיים), תשכ"ב—1962.
- (ב) הוראות אלה לא יחולו על מוסד בנקאי שאינו עוסק בעסקי בנק כמשמעותם בפקודת הבנקאות 1941⁴, ואינו עוסק בקבלת כספים בפיקדון;
- לעניין סעיף זה לא ייחשבו כפיקדונות — פיקדון של הממשלה או של הנהלת הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, או של כל מוסד אחר מאושר לצורך זה על-ידי בנק ישראל, שהופקד במוסד בנקאי כאמור על-מנת להלוותו לפלוני, וכן פיקדון שהופקד בו במסגרת תוכנית חיסכון שאושרה לעניין זה על-ידי בנק ישראל.
- (ג) בכל מקום בהוראות אלה שמדובר על מוסד בנקאי — למעט מוסד בנקאי כאמור בסעיף קטן (ב).

¹ ק"ת 1330, תשכ"ב, עמ' 2183; ק"ת 1962, תשכ"ה, עמ' 1467.

² ס"ח 164, תשי"ד, עמ' 192.

³ ק"ת 753, תשי"ח, עמ' 432; ק"ת 1511, תשכ"ד, עמ' 249.

⁴ ע"ר 1941, תוס' 1, מס' 1134, עמ' 69; ס"ח 444, תשכ"ה, עמ' 50.

שינוי
במיספור
הפרקים

2. הפרק "נכסים נזילים מפיקדונות במטבע ישראלי" יהיה פרק שני, ומספרי הפרקים שלאחריו ישונו לפי זה.

תיקון
סעיף 1א
והוספת
סעיף 1ב

3. בסעיף 1א להוראות העיקריות בפיסקאות (2), (3) ו-(8), במקום "69%" יבוא "68%", ואחריו יבוא:

1ב. (א) לא נתן מוסד בנקאי הלוואות במסגרת קרנות למימון יצוא במלוא השיעור שנקבע לכך מזמן לזמן על דעת הנגיד הן מן האשראי המאושר והן מאשראי אחר — תתווסף ל-68% הנקובים בסעיף 1א פסקאות (2), (3) ו-(8), מחצית ההפרש שבין מלוא השיעור האמור, ובין האחוז שניתן בפועל כהלוואות למימון יצוא, ובלבד ששיעור הנכסים הנזילים שעל אותו מוסד להחזיקם בכל עת, לא יעלה על 69% מהפיקדונות המפורטים בסעיף 1א פסקאות (2), (3) ו-(8).

"שיעורים
מיוחדים
לנכסים
נזילים"

(ב) בסעיף זה —

"אשראי מאושר" — סכום ההלוואות המאושרות, כפי שנקבע על-פי סעיף 6.

"קרנות למימון יצוא" — קרנות שאושרו לעניין זה על-ידי הנגיד.

תיקון
סעיף 2

4. בסעיף 2 להוראות העיקריות, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
" (ב) היה ניכיון מישנה שביצע מוסד בנקאי בבנק ישראל במסגרת קרנות למימון יצוא כמשמעותן בסעיף 1ב פחות מניכיון המישנה שהיה רשאי לבצעו כאמור, או עודף עליו — ההפרש שבין שני הניכיונות ייוקף לחשבון הנכסים הנזילים, כאמור בסעיף קטן (א), והם יגדלו במקרה הראשון או יפחתו במקרה השני, לפי העניין."

5. (א) בסעיף זה, "יתרת ההפרש המשולב" — ההפרש המשולב כמשמעותו בסעיף 3 להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים) (תיקון מספר 3), תשכ"ג—1963, כפי שהוא ביום כ"ח בשבט תשכ"ה (31 בינואר 1965) (להלן — היום הקובע).
(ב) על אף האמור בפרק השני להוראות העיקריות, יראו מוסד בנקאי כאילו קיים את ההוראות העיקריות, אם החזיק נכסים נזילים בשיעורים הקבועים בהן, הכל לפי המקרה, בניכוי סכום השווה ליתרת ההפרש המשולב, כפי שתוקן מפעם לפעם לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד).

חיסול יתרת
ההפרש
המשולב

(ג) בתקופה המתחילה ביום ל' בסיון תשכ"ה (30 ביוני 1965) והמסתיימת ביום כ"א באייר תשכ"ז (31 במאי 1967), תוקטן יתרת ההפרש המשולב, ביום האחרון של כל חודש, בשיעור של ¼% לכל חודש מתוך הפיקדונות הנקובים בסעיף 1א פסקאות (2), (3) ו-(8) להוראות העיקריות, כפי שהם ביום הקובע, וזאת עד שתירד היתרה לאפס.

(ד) לא ירדה יתרת ההפרש המשולב לאפס, כאמור בסעיף קטן (ג), יוקטן מיום כ"ב בסיון תשכ"ז (30 ביוני 1967) ואילך חלקה הנותר של היתרה, ביום האחרון של כל חודש, בשיעור של ¼% לכל חודש, מתוך הפיקדונות האמורים בסעיף קטן (ג), כפי שהם ביום הקובע, וזאת עד שתירד היתרה לאפס.

(ה) לא היה אצל מוסד בנקאי הפרש משולב ביום הקובע, לא יחולו עליו הוראות סעיפים קטנים (ב)–(ד).

¹ ק"ת 1459, תשכ"ג, עמ' 1648.

- ביטול 6. בטלים :
- (1) סעיף 2 להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים) (תיקון), תש"ך—1960¹ ;
- (2) סעיף 3 להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים) (תיקון מספר 3), תשכ"ב—1963.
- תחילה 7. תחילתן של הוראות אלה היא ביום ל' בסיון תשכ"ה (30 ביוני 1965).
- השם 8. להוראות אלה ייקרא "הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים) (תיקון), תשכ"ה—1965".
- ד. הורוביץ
נגיד בנק ישראל

דברי הסבר

ההסבר מתייחס ל"הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים) (תיקון), תשכ"ה—1965".

א. התיקון בסעיף 1 אומר כי מוסד בנקאי, שאינו עוסק בעסקי בנק כמשמעותם בפקודת הבנקאות 1941 ואינו עוסק בקבלת כספים בפיקדון (כלומר בנקים למשכנתאות ובנקים להשקעות), יהיה פטור מקיום הוראות הנזילות. פטור זה יימשך גם אם המוסד הבנקאי הנדון קיבל פיקדונות למתן הלוואות, של הממשלה, המוסדות הלאומיים או כל מוסד אחר שאושר לצורך זה על ידי בנק ישראל. כמו כן, לא יהיה המוסד חייב לקיים את הוראות הנזילות אם הוא קיבל פיקדונות במסגרת תוכנית חיסכון, שאושרה לעניין זה על ידי בנק ישראל.

ב. סעיף 3 בא להקטין החל ביום ל' בסיון תשכ"ה (30 ביוני 1965) את שיעור הנזילות הרשמית מ-69 ל-68 אחוזים. אולם הקטנה זו בשיעור הנזילות תחול במלוואה רק לגבי מוסד בנקאי, אשר נתן מאמצעיו הלוואות במסגרת הקרנות למימון היצוא² לפחות בשיעור של 16 אחוזים (8 אחוזים מהאשראי המוכון ו-8 אחוזים מהאשראי החפשי) מהפיקדונות במטבע ישראלי החייבים בנזילות.

ג. סעיף 4 מאפשר למוסד בנקאי להוסיף לחשבון הנכסים הנזילים שלו את הסכום, שבו עולה ניכיון המישנה שהמוסד היה זכאי לבצעו בבנק ישראל במסגרת הקרנות למימון היצוא על ניכיון המישנה שאותו מוסד ביצע בבנק ישראל. כמו כן, יצטרך מוסד בנקאי לנכות מחשבון הנכסים הנזילים שלו את הסכום, שבו עולה ניכיון המישנה שביצע המוסד בבנק ישראל, כאמור, על ניכיון המישנה שהיה זכאי לבצעו.

ד. סעיף 5 קובע תוכנית לחיסול יתרת ההפרש המשולב, ללא קשר לגידול הפיקדונות במוסד. לפי תוכנית זו תקטן יתרת ההפרש המשולב כפי שהיתה ביום כ"ח בשבט תשכ"ה (31 בינואר 1965) בסכום חודשי השווה ל- $\frac{1}{4}$ מהפיקדונות במטבע ישראלי המחייבים החוקת נכסים נזילים בשיעור של 69 אחוזים לאותו יום. הקטנה זו תתחיל מיום ל' בסיון תשכ"ה (30 ביוני 1965) ותימשך בסוף כל חודש עד לחיסול ההפרש המשולב. אם עד יום כ"א בסיון תשכ"ז (29 ביוני 1967) לא חוסלה היתרה של ההפרש המשולב יהיה על המוסד להמשיך בהקטנת היתרה בסכום חודשי השווה ל- $\frac{1}{4}$ אחוז מהפיקדונות במטבע ישראלי, החל ביום כ"ב בסיון תשכ"ז (30 ביוני 1964).

¹ ק"ת 1004, תש"ך, עמ' 987 ; ק"ת 1122, תשכ"א, עמ' 1311.

² הקרן למימון יצוא תעשייתי, הקרן למימון יצוא חקלאי והקרן למימון התיירות.